

Projekt „Okvir za izradu Strategije nisko-ugljičnog razvoja RH“

SEKTORSKE RADIONICE

Zoran Kordić

Okvir za izradu Strategije nisko- ugljičnog razvoja ili...

LEDS – Low emission development
strategy



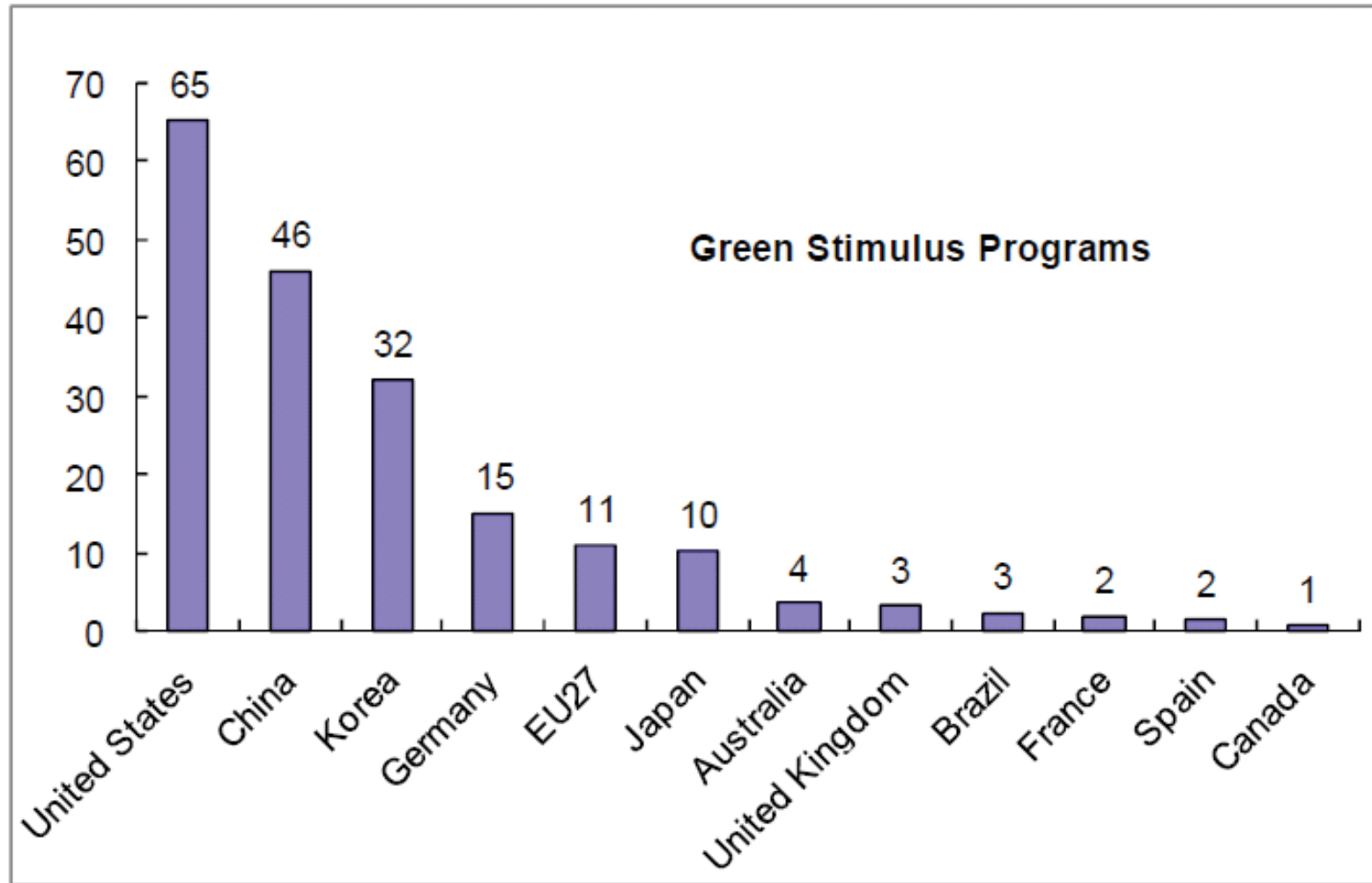
Let's do it!

Table 9: Selection of NCCS and existing LEDS

	Country	Name and timeframe
Annex I	Australia	Australia's Action on Climate Change
	Austria	Austria Climate Strategy (2008-2012)
	Belarus	Belarus National Program for Climate Change Mitigation Measures in 2008-2012 (pending)
	Belgium	The Flemish Climate Policy Plan 2006-2012 Walloon Sustainable Development Plan to 2020 (PMDE) (2009-2020)
	Bulgaria	Bulgaria National Action Plan on Climate Change 2005-2008
	Croatia	Croatia National Climate Change Strategy and Action Plan
	Czech Republic	National Program to Abate the Climate Change Impacts in the Czech Republic (2004-2020)
	EU	EU Climate and Energy Package (2008-2020)
	Finland	Finland National Climate and Energy Strategy (2008-2020) Finland Foresight Report on Long-term Climate and Energy Policy (2009-2050)
	France	Le Plan Climat de la France (2005-2020)
	Germany	Germany Integrated Energy and Climate Program (2007-2020)
	Hungary	Hungary National Strategy on Climate Change (2008)
	Iceland	Iceland Climate Change Strategy (2007-2050)
	Ireland	Ireland National Climate Change Strategy 2007-2012
	Italy	Italy Climate Change Action Plan (pending)
	Japan	Japan Action Plan for Achieving A Low-Carbon Society (2008-2050) Japan Innovation for Green Economy and Society (2009) The New Growth Strategy (Basic Policies): Toward a Radiant Japan (2009)
	Latvia	Latvia Climate Change Mitigation Programme for 2005-2010
	Luxembourg	Luxembourg CO₂ Reduction Action Plan (2006)
	Netherlands	Netherlands Clean and Efficient: New Energy for Climate Policy (2007)
	New Zealand	New Zealand Climate Change Solutions: An Overview (2007)
	Norway	Norwegian Climate Policy (2008)
	Poland	Poland's National Climate Strategy (2003-2020)
	Portugal	Portugal National Climate Change Programme (2004)
	Romania	National Action Plan on Climate Change of Romania 2005-2007
	Russia	Russia Green Growth Plan of Action
	Slovenia	Slovenia Operational Programme for Limiting Greenhouse Gas Emissions (2006)
	Spain	Spanish Climate Change and Clean Energy Strategy (2007-2020)
	Sweden	Sweden: Towards a Low Carbon Society (2009-2011)
	Tanzania	Tanzania National Action Plan on Climate Change (1997)
	Turkey	Turkey National Climate Change Action Plan (pending)
	UK	UK Low Carbon Transition Plan (2009-2020)
	Non-Annex I	Bangladesh
Brazil		Brazil National Plan on Climate Change (2008-2030)
Chile		Chile National Climate Change Plan (2008-2012)
Costa Rica		Costa Rica National Strategy on Climate Change
China		China National Climate Change Program (2007-2010)
Guyana		Transforming Guyana's Economy While Combating Climate Change (2010-2030)
Honduras		Honduras National Climate Change Strategy
India		India National Action Plan on Climate Change (2008-2017)
Indonesia		Indonesia National Action Plan Addressing Climate Change (2007-2050) Climate Change Sectoral Roadmap (pending)
Israel		Israel Climate Change Action Plan (pending)
Korea		Korea Green Growth Strategy (2008-2068) Korea 1st National Basic Energy Plan (2008-2030) Korea Comprehensive Plan on Combating Climate Change

Postojeće
nisko-uglične
strategije u
svijetu

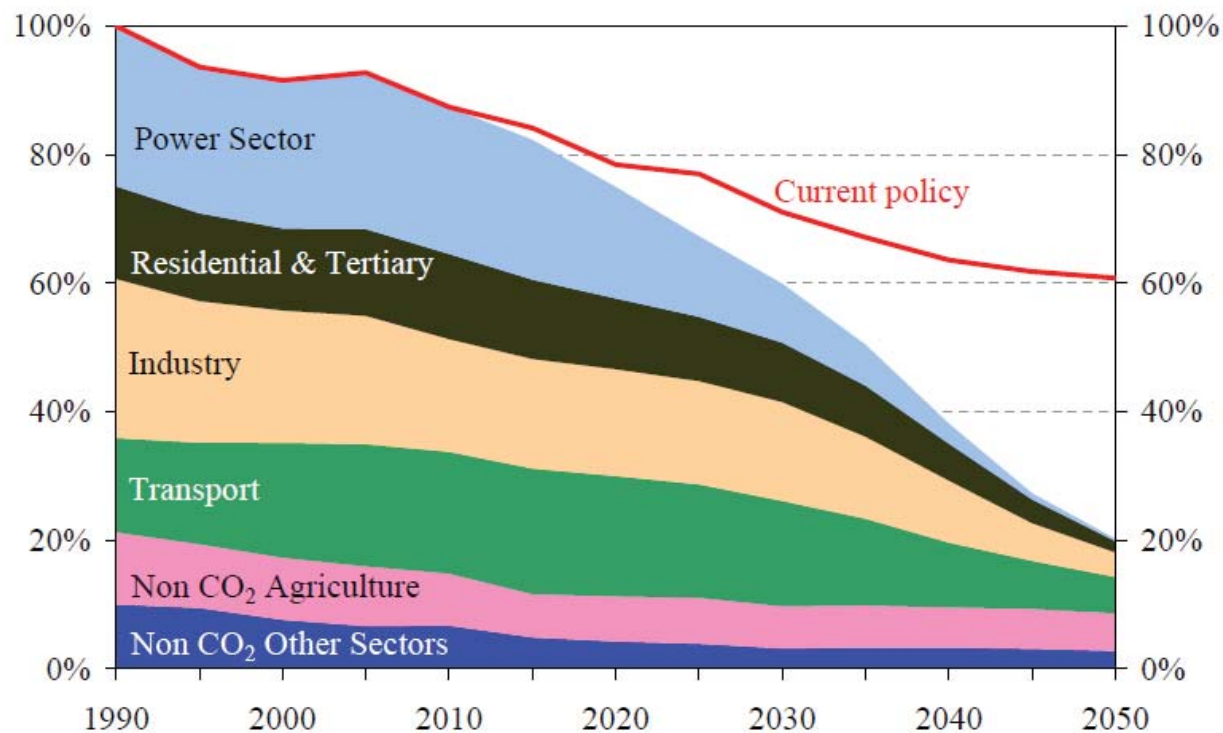
Figure 4. Green Component of Economic Stimuli as of February 2011
(Pledged, not necessarily disbursed; billions of dollars)



Source: BNEF.

Strateški pristup

- Plan za preobrazbu Europske unije u konkurentno gospodarstvo s niskom razinom ugljika do 2050. godine (Europska Komisija, 2011)
- Smanjenje CO₂ emisija 80-95% do 2050. godine



Pristup

Održivi razvoj i nisko-ugljični razvoj kao pokretač razvoja, ne kao kočnica

Koje mjere mogu istodobno pridonijeti razvoju ekonomije, društva i okoliša?

Multi-sektorski pristup




Sektori u fokusu?

- Promet
- Poljoprivreda
- Energetika i industrija
- Zgradarstvo
- Šumarstvo
- Otpad
- Turizam

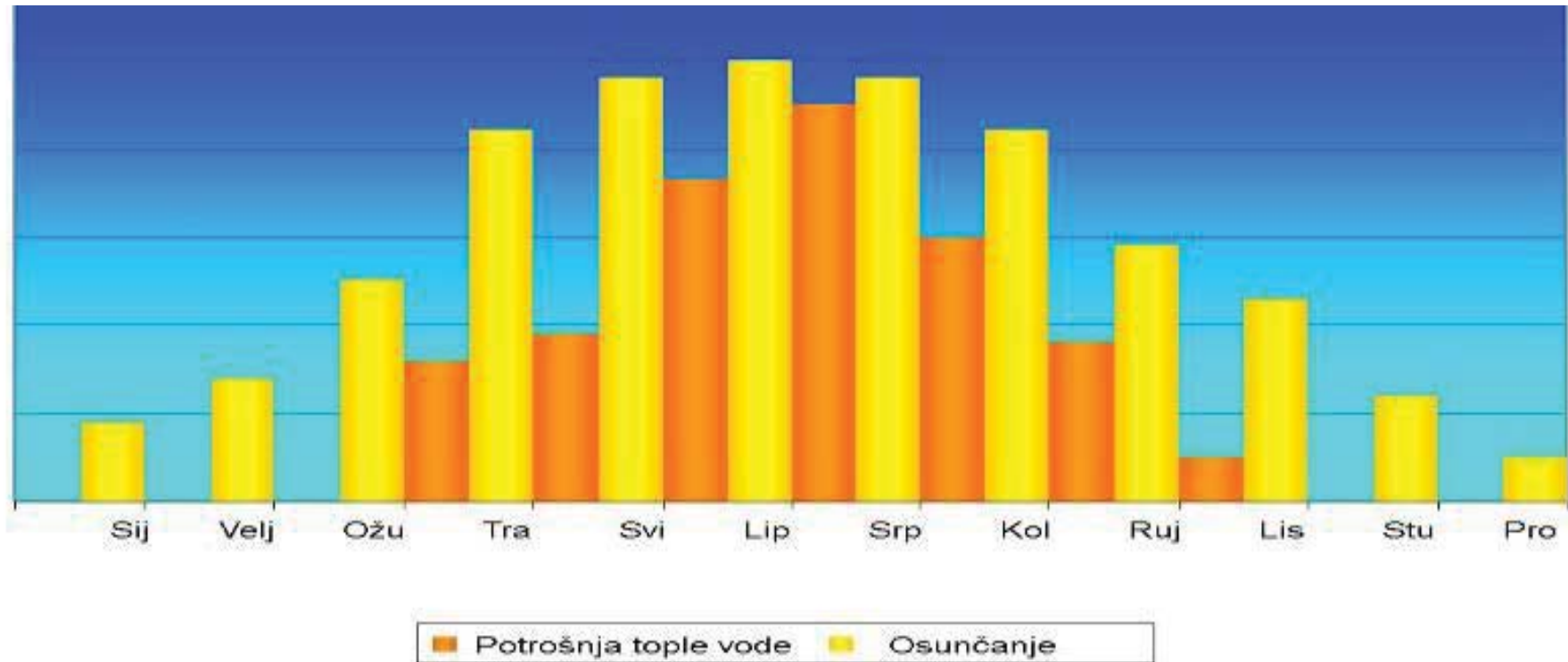
Pristup od dolje prema gore

- “Bottom up” pristup
- Izrada strateškog okvira utemeljenog na stručnosti i razumijevanju ljudi iz pojedinog sektora
- Koje mjere iz pojedinog sektora pridonose smanjenju emisija, razvoju zapošljavanja i domaće industrije?
- Koje su prioritetne mjere (low hanging fruit) koje bi trebalo prve provesti?

Sektorske radionice

- Promet (13/09) - checked 
- Poljoprivreda (20/09) - checked 
- Energetika i industrija (24/09) - checked 
- Otpad (02/10) - checked 
- Šumarstvo 19/10 - checked 
- Zgradarstvo 24/10 - checked 
- Turizam 14/11

Primjer održivosti: Korištenje besplatne/obnovljive energije

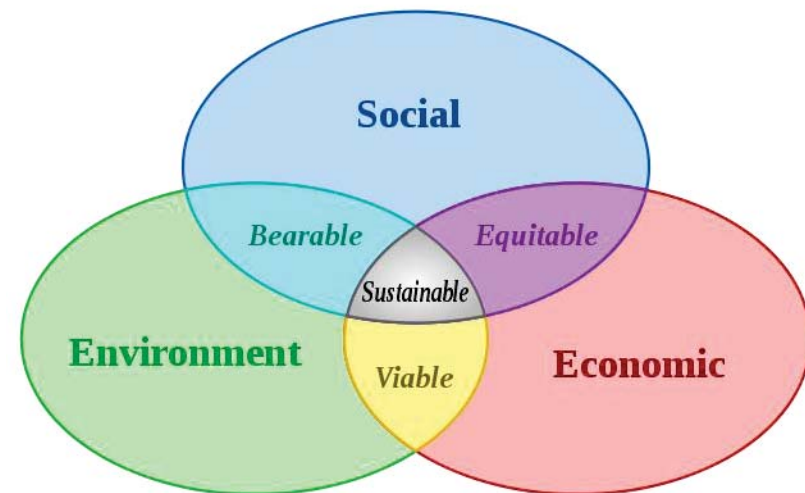
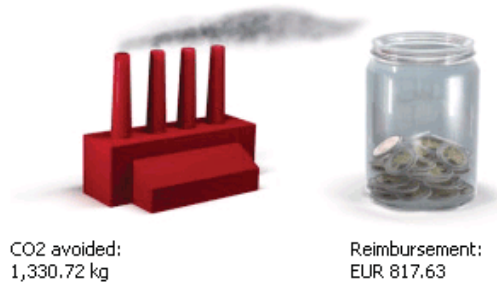


Primjer održivosti: Ajderovac - prvo solarno selo u RH



Date:
11/7/2012

Energy:
1,901.03 kWh



Ekonomska korist
Okolišna korist
Društvena korist

LEDS u medijima

Okvir za izradu Strategije nisko-uglićnog razvoja Hrvatske (LEDS)

U posljednjih godinu dana Europska komisija je objavila nekoliko dugoročnih strateških dokumenata u kojima razmatra moguće načine ostvarenja obvezujućih ciljeva do 2050. godine. Plan za preobrazbu Europske unije u konkurentno gospodarstvo s niskom razinom ugljika predviđa smanjenje emisija stakleničkih plinova za 80-95%. Takav nisko-uglićan razvoj društva prvenstveno ovisi o energetske sektoru koji najviše doprinosi svojim emisijama, pa je za energetiku predviđeno smanjenje od 93-99 % emisija. Ovo se ne odnosi samo na proizvodnju električne energije, nego i na energiju koju koristimo u vozilima, energiju kojom se grijemo te njezine druge oblike. Radi se o ogromnoj promjeni, prvenstveno kroz održivu potrošnju energije, dakle kroz maksimalno efikasno korištenje, ali i smanjenje potreba za energijom. Energija koja će se trošiti bit će proizvedena bez emitiranja stakleničkih plinova, pri čemu će električna energija postati dominantna.

Cijena kao ključni faktor

Ulaganje u energetiku zahtijeva mudro i razborito strateško planiranje jer jednom sagrađeni energetske objekti traju 30-40

godina. Cijene emisijskih jedinica uvedene kroz sustav trgovanja emisijskim jedinicama (ETS) ovih dana bilježe najniže vrijednosti jer se ekonomskom krizom pojavio višak na tržištu pa je i cijena drastično pala. Ako se ETS sustav održi u budućnosti i ako cijene emisijskih jedinica dostignu prognozirane vrijednosti od 20-30€/tCO₂ u narednim godinama, ulaganja u konvencionalne izvore energije će postati ekonomski neisplativa. Podsjetimo, cijena je danas njihova najveća snaga, što je ponajprije odraz ne uračunavanja eksternih troškova u ukupnu cijenu proizvodnje el. energije, kao i ogromnih subvencija na fosilna goriva.

Isplativost investicija

Budući da je danas cijena proizvodnje električne energije i dalje dominantan faktor pri izboru energenta, postavlja se pitanje kako se državama uopće isplati investirati u nisko-uglićni razvoj. Pojedine zemlje koje su vrlo hrabro, „bez fige u džepu“, krenule tim putem pokazuju veliki napredak. Možda je najsvjetliji primjer Južna Koreja gdje je nisko-uglićni razvoj postao glavna okosnica društva i koja u zelene tehnologije godišnje investira tek nešto manje od puno

većih Kine i SAD-a. Drugi pozitivni primjer je Velika Britanija koja je oformila i Fost nisko-uglićni razvoj radi lakše implementacije mjera predloženih kroz strategiju nisko-uglićnog razvoja.

Isplativost investiranja u održivi razvoj pokrepljuju brojke. Dok su se ulaganja u druge sektore smanjivala zbog ulaganja u obnovljive 2010. godini u EU-u proizvodnih poslova je porast zaposlenih u proizvodnji prešao je milijun. To je nitko ne može ignorirati.

Društveni razvoj

Kako postići da se takav razvoj ostvari? Je li moguće biti održivi kao zemlja u razvoju? Projekt Potpora Rep Strategije nisko-uglićnog razvoja ima za cilj pridonijeti tim koristima kroz okoliša, omogućujući nje kroz načela

Zeleni razvoj Hrvatske nakon ulaska u Europsku uniju

Poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije uz istovremeno troškovno opterećenje gospodarstva na fosilna goriva zbog emisija stakleničkih plinova znatno je promijenilo opterećenje gospodarstva u Europi.

Što će konkretno donijeti Niskougljična strategija razvoja (Low Emission Development Strategy - LEDS) u odnosu na postojeće dokumente, poput Energetske strategije? Koje su zemlje uspjele donijeti i ostvariti takvu strategiju?

Ideja kod izrade Niskougljične strategije, LEDS-a, je kroz sektorske radionice i kroz intenzivno sudjelovanje preko 250 stručnjaka prioritetizirati mjere koje mogu najviše pridonijeti ne samo smanjenju emisija stakleničkih plinova, nego i razvoja zelenih poslova, ekonomije i slično. Nakon što se prioritetiziraju mjere, može se zasebno razmatrati kako ih ostvariti. Pojedine zemlje koje su vrlo hrabro, bez fige u džepu, krenule tim putem pokazuju ogroman napredak. Možda je najsvjetliji primjer Južna Koreja gdje je nisko-uglićni razvoj postao okosnica društva, tako da u zelene tehnologije godišnje investiraju tek nešto manje od puno većih Kine i SAD-a.

Praksa pokazuje da se kod nas strategije donose uredno, a sve zapinjaju kod njihove provedbe. Da bi poboljšali mogućnosti uspjeha ove strategije, umjesto dana komentiranja i upitno uvažavanje tih komentara, ovdje se krenulo ograničeno na mjesec dana komentiranja i zainteresirana javnost i stručnjaci mogu biti cijelo vrijeme uključeni u postupak izrade strategije. Dok druge strategije ovise samo o pojednima ministarstvu i sektoru, ovdje se naalask na suradnju svih relevantnih ministarstava.



Tim

- Tim MZOIP-a
- Tim UNDP-a
- Angažirani stručnjaci
- Nacionalno Povjerenstvo za politiku i mjere za ublažavanje klimatskih promjena (ministarstva, NGO, fakulteti, instituti...)
- Stručnjaci na sektorskim radionicama

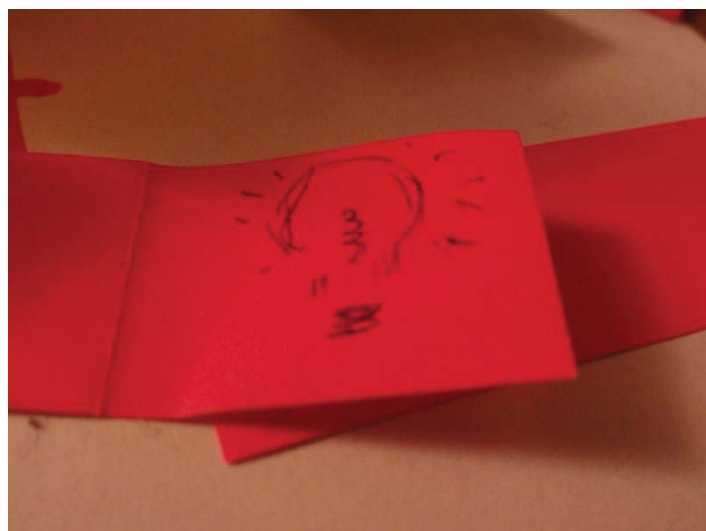
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode



UNDP



Vodeći stručnjaci na projektu





...SUDJELOVANJE PREKO 200 STRUČNJAKA



HVALA NA PAŽNJI!

- Info o projektu na webu MZOIP:
<http://klima.mzoip.hr/default.aspx?id=332>
- Sumarna LEDS/Post Rio radionica:
20/12/2012 HGK